

GRONINGER

Dingsdag

COURANT.

den 19 Juli

Op Maandag, den 25 Julij 1831, van 9—1 en van 2—3 uren, zitting op het Stadhuis tot ontvang der *Bydragen voor de vrijwillig uitgetrokkene Schutters*, over de maand Augustus 1831 en vroegere onbetaald geblevene maanden.

Namens de Commissie:
G. W. H. VAN IMHOFF,
Secretaris.

P U B L I C A T I E.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat de Raad, bij resolutie van den 11 dezer, heeft vastgesteld de navolgende bepalingen:

Art. 1.

Geen ziekelijk Rundvee, Varkens, Kalveren of Schapen zullen binnen deze Gemeente mogen worden geslagt of, buiten deze Gemeente geslagt zijnde, het vleesch daarvan ingevoerd en ter verkoop aangeboden mogen worden.

Art. 2.

De bepalingen, gemaakt bij het Reglement van Politie, gearresteerd den 11 November 1822, opzigttelijk het slagen en ter verkoop aanbieden van jong geboren Kalveren, en wel bijzonder het bepaalde bij de artikelen 343, 344, 345, 406 en 409, worden in dezen van toepassing verklaard.

En opdat deze kome ter kennis van een ieder, zal dezelve in de Groninger Courant geplaatst en voorts gedrukt en aangeslagen worden.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen den 14 Julij 1831.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDDEKINGE.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

CURATOREN DER HOOGESCHOOL te Groningen brengen ter kennis van de gezagligden, dat in den loop dezer maand, op nader te bepalen dag, zal worden aanbesteed: het bouwen van een nieuw *Theatrum Anatomicum*, in de Schuitmakers straat.

Groningen
den 18 Julij 1831.

Op last van Curatoren voornd.:

A. L. WICHERS, Secret.

P O L E N.

WARSCHAU den 7 Julij.

Onze Staats-Courant geeft als geruchten, die uit partikuliere brieven in omloop gebracht zijn, op, dat de generaal *Gielgud* in een gevecht met de Russen gebleven zoude zijn, zijnde hem door een kanonkogel beide voeten afgeschoten; terwijl intusschen de Russen met het grootste gedeelte hunner strijdkrachten van Wilna naar Kauen tegen het korps van *Gielgud* opgebroken waren, moet de generaal *Dembinski*, die aan gene zijde der Wilna opereerde, Wilna van de noordzijde aangetast en deze hoofdstad na een moorddadig gevecht veroverd hebben; echte berichten, op welke men volkomen staat maken kan, zijn er nogtans betrekkelijk deze gebeurtenissen niet ingekomen.

De generaal *Turno* heeft Sierosk ingenomen en aldaar 50 vijandelijke kavaleristen krijgsgevangen gemaakt. — In het Plozkische staan de Russen aan de Wkra en zenden somwijlen patrouilles over de rivier heen. — Eergisteren is alhier de tijding ontvangen, dat in het distrikt Owruetz, in het gouvernement Volhynie, de opstand zich weder versterkt heeft, en dat eene afdeeling van de Russische armee zich ijlings derwaarts had begeven, om de opstandelingen te verstoren, doch hierin niet geslaagd was.

Van den 8sten. Uit de legerplaats van den generaal *Chazanowski*, bij Gniwosow, heeft men bericht, dat hij zich den 25 Junij door het korps van den generaal *Rüdiger* doorgeslagen en gelukkig den linker oever van den Weichsel bereikt heeft. — Er zijn bij verscheidene verdachte personen papieren in beslag genomen, die tot de jongste zamenzwering betrekking schijnen te hebben.

Volgens de Warschause Courant, heeft men hier spoedig een gezant uit België te verwachten.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

WIEN den 6 Julij.

De verdere voortgang van de *cholera* veroorzaakt alhier groote verslagenheid, daar het, in weerwil van alle maatregele van voorzigtigheid, te vreezen is, dat dezelve zich ook naar onze streken eenen weg zal banen. Door het uitbreken van de besmetting in Hongarijen, is aan de Hongaarsch-Duitsche grenzen een kordon getrokken, en heden kwamen de brieven uit Pesth doorkomen en be-rookt alhier aan. — Pesth is afgesloten; ieder persoon, welke aldaar aankomt, moet aan de poorten eene driedaagsche quarantaine houden. — Z. K. H. de aarts. hertog *Palatijn* heeft eergisteren zijne familie uit Pesth herwaarts gebragt; doch hij zelf is terug gekeerd. Z. K. H. kwam op den avond van den 4ten alhier aan, en den volgenden morgen werd er groote raad, in tegenwoordigheid van den Keizer, gehouden over de middelen, welke tegen de verspreiding der besmetting zullen genomen worden. In geval de *cholera* werkelijk deze hoofdstad bereikt, zoude er besloten zijn, dat ons hof en het korps diplomatiek zich naar Salzburg zullen begeven. — Door de ambtenaren worden reeds alle mogelijke maatregele genomen, om in dat ongelukkig geval ook de arme klasse de noodige hulp te verzekeren. Verscheidene groote huizen in de voorsteden, welke gemakkelijk kunnen worden afgesloten, worden tot hospitalen ingerigt. Men is in alles in voorzorg, dewijl te laat genomen maatregele allernoodlottigst zijn.

BERLIJN den 11 Julij.

Volgens een bericht uit Uscilug, van den 25 dervorige maand, had de generaal *Rüdiger* drie dagen vroeger den Poolschen generaal *Chazanowski* bij Lublin gesla-gen en hem 600 gevangenen met zes stukken geschut ontnomen.

Van den 13den. Een brief uit het Russische hoofdkwartier, en den 7 dezer van Rzewia gedagteekend, meldt, dat de armee, zonder tegenstand te ondervinden, in drie kolommen, bij de middelste van welke de veldmaarschalk zelf aanwezig was, den marsch van Pultusk naar den Weichsel begonnen had. Dien dag zelve zou het hoofdkwartier naar Rozotworsk gebragt worden; de Kozakken waren reeds tot Plotzk gekomen, zonder eenen vijand te ontmoeten.

AUGSBURG den 10 Julij.

De hertog van Modéna heeft, volgens een schrijven uit die stad, de tegen 107 personen uitgesprokene straf tot de galeijen, in eene even zoo lange gevangenis straf in eenige Jesuiten-kloosters veranderd. Het verbeurd verklaarde vermogen van die lieden zal, na aftrek der proces-kosten en het noodig onderhoud voor hunne huisgezinnen, aan kloosters en armen geschonken worden. De weduwen der heeren *Menotti* en *Borelli*, welke beide ter dood gebragt zijn en wier vermogen het grootste in Modéna was, bekomen voor haar leven lang een onderhoud van 4 lires (bijna fl. 2) daags.

G R O O T - B R I T T A N J E.

LONDEN den 12 Julij.

De bezending van het Belgische Congres, welke naar Engeland vertrokken is, om Prins *Leopold* van de aanneming der 18 door de Conferentie voorgestelde artikelen te gaan verwittigen, is, volgens den Londenschen *Courier* van den 12 dezer, dien dag te Londen aangekomen, en heeft terstond een gehoor bij den Prins gehad.

Het evengoemde dagblad en verscheidene andere verheugen zich zeer over het besluit van het Congres, en schijnen het daarvoor te houden, dat de Belgische zaak thans geklonken is, en dat er geene verdere zwarigheden te dien opzichte bestaan, die niet gemakkelijk kunnen overwund worden. Zij raden dan ook aan den nieuw benoemden Koning aan, om zich met den meesten spoed naar België te begeven, waar zijne onderdanen naar zijne komst reikhalzen, en hem met opene armen zullen ontvangen. De *Courier* in het bijzonder weet nauwelijks woorden te vinden, om de vreugde af te malen, waarmede de aanneming van de voorstellen der Conferentie, en dus de zekerheid, dat de nieuwe Koning spoedig zoude verschijnen, aller gemoederen vervuld had. Hij verzekert, dat de meeste leden der minderheid van het Congres, nadat het besluit der vergadering gevallen was, verklaard hadden, zich opregtelijk en volgaast

aan de meerderheid aan te sluiten, en dat het volk, zoo wel te Brussel als op den weg van daar naar de zee kust, de grootste geestdrift voor Prins *Leopold* aan den dag gelegd had.

Voorts redeneren de Londensche dagbladen in het breede over de vraag, wat er alsnu geschieden zal met het jaargeld van 50,000 ponden sterlings, hetwelk Prins *Leopold*, als weduwnaar van wijlen Prinses *Charlotte*, van Engeland geniet. Volgens sommigen, zoude het thans eene zeer goede gelegenheid zijn, om zich van de jaarlijksche betaling eener zoo groote som te ontslaan, welke Prins *Leopold* eigenlijk, zoo als zij beweren, te onrecht genoten heeft, daar het hooge bedrag van dat jaargeld alleen door eene onnaauwkeurigheid in de deswege vastgestelde Parlements-akte veroorzaakt was. Anderen stellen voor, om den Prins zijne aanspraak op dit jaargeld voor vier- of vijfmaalhonderd duizend ponden af te koopen, omdat het toch geene houding zoude hebben, en door de Belgen als eene beleediging aangemerkt kunnen worden, indien hun Koning Engelsch pensioen trok.

De *Courier* keurt geen dezer denkbeelden goed. Hij meent, dat het regt van Prins *Leopold* op de bedoelde som aan geen den minsten twijfel onderhevig is, en dat men zich dus, behoudens de eer van Engeland, niet aan de voortduren der betaling daarvan kan onttrekken. Wat den voorgestelden afkoop betreft, zoo beweert de *Courier*, dat deze aan het land wat al te duur zoude te staan komen, daar Prins *Leopold* toch niet jong meer is, geen zeer sterk lichaamsgeest bezit, en naar de gewone berekening niet veel langer, dan twintig of vijftienwintig jaren meer zal leven. Genoemd avondblad stelt dus eenen anderen uitweg voor, daarin bestaande, dat de Prins, zoo als tot hertoe, een deel van zijn jaargeld aan de opvoeding en het onderhoud zijner nicht, de Prinses *Viktoria*, toewijde; een deel voor het onderhoud van zijn landgoed *Claremont* deed besteden en het overschot, gedurende zijn verblijf buitenlands, ten dienste van den Staat afstond. Daardoor, zegt de *Courier*, „zoude de Prins de achting en dankbaarheid van het Engelsche volk verwerven, en zich, voor het geval van eenige groote staatkundige verandering op het vaste land, eene veilige en aangename wijkplaats in Engeland verzekeren, alwaar hij niet over het verlies van een kroon zoude behoeven te treuren, die hem nieuwe zorgen, maar geen nieuw geluk had verschaft. Hoe kunnen wij weten, wat er nog op het vaste land gebeurt? Wij hopen, dat de troon van België vast en veilig zal zijn; maar in deze eeuw, waarin de voorbeelden van ontroonde of vrijwillig afstredende Vorsten zoo menigvuldig zijn, doet een wijs man wel, wanneer hij eenen schuilhoek openhoudt in een land, waar eene omwenteling onmogelijk is.”

Terwijl men dus, wat België betreft, de zaak vereffend acht, en deze meening, gevoegd bij de voorloopige kennis van den uitslag der verkiezingen in Frankrijk, onze fondsen sedert Zaterdag ochtend ruim een percent heeft doen rijzen, verschilt men nog zeer omtrent het punt, of de ter zijde betrokkene partij zich de nieuwe haar zoo veel nadeeliger voorstellen zal laten welgevallen. Terwijl sommige berichten van een uitdrukkelijk protest spreken, hetwelk reeds van wege de Hollandsche regering ingeleverd zoude zijn, behelst de *Courier* van gisteren de volgende zinsnede: „Wij achten ons gelukkig, van goederhand (*from authority*) te kunnen melden, dat de Koning van Holland eene groote overhelling getoond heeft (*has shown a great disposition*), om in onderhandeling te komen op den grondslag der voorwaarden, door de Conferentie aangeraden.”

Men heeft hier de tijding van het uitbreken der *Cholera* in Ruslands hoofdstad ontvangen, waar, volgens een door den Engelschen consul-generaal te Hamburg publiek gemaakt bericht, tot den 1 Julij reeds 56 à 60 personen aan die plaag overleden waren. Men hoopt hier, dat deze bezoeking en het overlijden van den gewezen onder-koning van Polen van invloed op den Keizer zullen zijn, om hem te gereeder het oor te doen leenen aan schikkingen met Polen.

F R A N K R I J K.

PARIS den 10 Julij.

De *Courier du Bas-Rhin* zegt, dat een befaamde Carlist (waarschijnlijk de heer *Larochejacquelin*) onlangs aan eene table d'hôte te Baden, over onze verkiezingen sprekende, verklaard heeft: „Indien het juiste midden de overhand verkrijgt, dan houden wij binnen eene maand onzen zegevierenden intogt in Frankrijk; doch zoo de partij der revolutie zegeviert, dan is het met ons gedaan.”

De vergadering der Staten van Hessen-Kassel heeft voor het eerst gebruik gemaakt van haar regt, om de ministers in staat van beschuldiging te stellen; dit is namelijk geschied tegen den heer *von Lesberg*, minister van oorlog, wegens het contrasigneren eener buiten de wetsvormen gedane verkiezing van een twintigtal officieren.

De verkiezingen vallen bij voortdurend over het algemeen in den zin der gematigden uit. Men berekent, dat van de 334 reeds bekende benoemingen, 249 tot het stelsel van het ministerie behooren.

Nadat het hevige dagblad der republikeinen geene inlichtingen bekomen had van de ministers, nopens hergene hetzelfde in het midden had gebragt, ten aanzien van de woelingen der Carlisten en de zwakheid of onwilligheid van het gouvernement, om daartegen de vereischte maatregele te nemen, heeft hetzelfde al de daaromtrent voorgestelde vraag herhaald, en daarbij nog meerdere punten gevoegd, waarbij, onder andere, de ministers *C. Perrier* en *Soult* beschuldigd worden van in Engeland, door tusschenkomst van den heer *Rotschild*, tegen verhoogde prijzen, laken en geweren te hebben doen aankopen, en te dier zake elk een geschenk van meer dan een millioen waarde te hebben ontvangen.

Heden leest men in het ministerieel avondblad, dat het ministerie niet op de voorgestelde punten denkt te antwoorden, maar dat het antwoord voor de regt-bank zal gegeven worden. — Als de schrijver van het bedoelde betoog heeft zich doen kennen zekere *Armand Marrast*.

Van den 10den. Berigten uit Lissabon van den 25 11. zeggen, dat de Miguelisten weder eenige hoop beginnen op te vatten, zoo uit hoofde van het niet opdagen der Fransche oorlogsschepen, als ook doordien het Spaansche hof *Don Miguel* zoo veel mogelijk beschermt en moed inspreekt.

Een den 6den van Vlissingen naar Havre vertrokken schip meldt, bij het stevenen langs de Vlaamsche kust eene sterke kanonnade en fusillade gehoord te hebben.

Volgens *la Revolution*, heeft de hertogin van Berry, na hare overvaart uit Engeland, te Rotterdam (?) proclamatiën aan de Franschen doen drukken, waarbij deze worden aangemaand, de stem eens grijsaards aan te hooren, en zich rondom zijnen kleinzoon *Hendrik V* te scharen.

De generaal *Darriule*, plaatselijke kommandant van Parijs, had eene daggorder uitgevaardigd, ten einde te beletten, dat de militairen, die te Parijs en in het schependom in bezetting liggen, drukke gemeenschap hielden met de burgers en inzonderheid met de werklieden, die, wegens de omstandigheden, waarin zij zich bevinden, beginselen aan den dag legden, strijdig met de bestaande constitutionele regering.

De luitenant-generaal *Pajol* heeft zich gehaast, te laten bekend maken, dat deze order niet op de aanschrijvingen van het ministerie of van zijnenweze gegroep is; dat de onbetamelijke uitdrukkingen omtrent de burgers en werklieden, die er in voorkomen, aan eene vergissing bij het opstellen of aan overhaasting van den kopijist zullen moeten toegeschreven worden; dat de maatregele, welke hij had voorgeschreven, alleen ten oogmerk hadden, om te zorgen, dat de militairen niet van hunnen pligt afgetrokken wierden; eene voorzorg, welke in groote steden alrijd noodzakelijk is geoordeeld.

Men leest in *le Temps*: „De tijding der aanneming van de 18 artikelen door het Belgisch Congres is op de beurs door eene daling in de fondsen gekenmerkt geworden. Men was, in tegendeel, eene rijzing wachtende; maar de komst van prins *Leopold* tot den troon heeft geen genoegzaam kenmerk van duurzaamheid, om het crediet vertrouwen in te boezemen. Engeland, heeft men gezegd, moet wel een zeer gewigtig belang bij België hebben, wanneer de prins van *Koburg*, zoo schroomvallig en vreesachtig, zoo gehecht aan de prachtige ledigheid, die hij in zijn aangenomen vaderland geniet, toestemt dit alles te verlaten, om in een land te komen, dat zich in vele jaren tijds niet herstellen zal van de revolutie; welke hetzelfde doorgestaan heeft, en waarin nog andere revolutiën ontkiemen, wanneer hij een troon durft aanvaarden, op den beweegbaarsten grond gevestigd.

aan de aanvaarden der partijen blootgesteld en bijna weerloos tegen dezelfs natuurlijke vijanden, Pruisen en Holland. Doch, van welken aard de staatkundige banden ook zijn, die ons thans met Engeland vereenigen, men weet voor het overige, ter henzee, dat onze belangen tegenstrijdig zijn en dat er niets goeds te verwachten is van de nabuurschap van zulke bekwame lie-
den. De vrees voor onlusten, waardoor de beslissing van het Congres zou kunnen gewijzigd worden, het is de nu wel verkregene overtuiging, dat Frankrijk in België opgevoerd is, welke dit voor het crediet schadelijk wantrouwen veroorzaakt."

B E L G I E.

BRUSSEL den 13 Julij.

Volgens eenen brief uit Londen, zou de Hollandsche gezant aldaar, de heer *Falck*, de Conferentie plechtig hebben beteeuend, dat de Koning zijn Meester, zoo tegen den vorm, als tegen den inhoud der 18 artikelen, hem als vredes-preliminieren ter aanneming voorgedragen, *protesteerde*. Deze betee-
kening was gewigtig genoeg geoordeeld, om eenen geheimen raad en vervolgens eene vergadering van de leden der Conferentie noodzakelijk te maken. Lord *Grey*, had, ten gevolge dezer vergadering, eene conferentie met Prins *Leopold* ge-
had, van welke men den uitslag nog niet wist, maar die, naar het behoedzaam karakter van den Prins te oordeelen, aarzeling wegens zijn vertrek bij hem moer te weeg brengen. De briefschrijver verzekert overigens, dat er, tot groot leed-
wezen zijner vrienden en raadslieden, ernstige toebereidselen tot zijn vertrek ge-
maakt werden.

Van den 14den. *Emancipation* zegt, in den *Moniteur Belge* het volgende ge-
lezen te hebben:

- Prins *Leopold* zal niet komen.
- Indien hij komt, zal hij den eed moeten afleggen.
- Indien hij den eed aflegt, zal hij meenedig zijn.
- In de *Courier de l'Escaut* staan de volgende regels in een zwart lijstje ge-
vat:
- De *preliminieren* zijn aangenomen!
- Zal koning *Willem* dezelve willen aannemen?
- Zal prins *Leopold* in België komen?
- Zijn wij ten laatste tot eene beslissing gekomen, of heeft men ons tot dus
verre voor het zot gehouden?
- De tijd zal het ons leeren....

G A N T den 12 Julij.

Wij lezen in ons dagblad *le Messager de Gand*:

De *arrondissementen* vermoogenzuidigen, naar men ons verzekert, zou de heer *Ban-
neville*, fabrikant en een der majoren van de burgerwacht alhier, gevat zijn. He-
den morgen, te acht uren, ontving de uitgever van dit dagblad een bezoek van
den regter, ter instructie en van den kommissaris des gouvernement, vergezeld
van een kommissaris van politie en van eenige gendarmes. Zij deden scherpe
nasporingen in de drukkerij en belendende vertrekken, om eene zoogenamde
proclamatie te zoeken, waarin eene te wapen-roeping ten behoeve des Prinses
van *Oranje* zoude vervat wezen. Het is niet noodig te zeggen, dat zij niets
gevoonden hebben. Dergelijke nasporingen zijn insgelijks bij den heer *Couvreu*
van *Maldagh* gedaan, doch zijn insgelijks vruchteloos geweest.

De aanneming der *preliminieren* is oorzaak, dat het grootste gedeelte on-
zer fabrieken, die nog niet gesloten waren, thans gesloten zijn. Eene onzer
grootste fabrieken is heden blijven stilstaan. De politie is belast met de na-
men op te teekenen der fabrikanten, die al nog geneigd mogten zijn, dat voor-
beeld te volgen.

Gisteren avond, omstreeks zeven uren, is de gewapende magt op nieuw
op de been gekomen. Eenige katoen-spinners traden, van eene menigte volks
vergezeld, de Sassen-poort binnen, met zich voerende eene op zijn Engelsch ge-
kleede pop, op eenen ezel gezet. Het volk riep: *Weg met Saksen-Koburg! Leven de
Belgen!* De pop werd vervolgens onder een gedurig uitroepen en hevig getier
door de stad geleid. Aan de steestraat gekomen zijnde, werd de pop
in stukken gereten, het volk betwistte elkander de stukken, door die met de
tanden van elkander te scheuren. De politie spoort de aanleggers en medehei-
pers van deze tooneelen van wanorde op.

Te vijf uren is een schot op de schildwacht gelost, die den post in het kleine
straatje achter de kazerne der kavallerie bezette.

Van den 13den. Ten gevolge van het tooneel met de Pop, is er een gedrukt
pamphlet in de Vlaamache taal in de stad verspreid, luidende als volgt:

"Mijne lieverste gij, worde uitgenoodigd, om morgen de lijdskienst bij te wo-
nen van den prins van *Saksen-Koburg*, verkozen Koning der Belgen, te Gent,
den 11 Julij, aan eenen vroegtijdigen dood overleden. REQ. IN FACE."

Op dit oogenblik staan onderscheidene personen, ter oorzaak van al deze
onlusten, voor het gerecht. Drie hunner worden naar de gevangenis overge-
bragt.

N E D E R L A N D E N.

's GRAVENHAGE den 14 Julij.

Men verneemt, dat H. M. de Koningin zich den aasten van Berlijn naar deze
residentie op reis zal begeven, en alzoo tegen den aasten alhier verwacht wordt.
Den 10 dezer zoude te Berlijn de heilige doop van de jonggeborene dochter
van H. K. H. prinses *Albert* van Pruisen plaats hebben. Men verzekert, dat
H. K. H. zich eerlang met de jonggeborene herwaarts zal begeven.

Men verzekert, dat de schrijver van het werk *la ville rebelle, ou les Belges
au tribunal de l'Europe*, een exemplaar van hetzelfde aan Z. M. den Koning van
Pruisen heeft toegezonden, en daarop een zeer vleijenden brief van Hoogst-
denzelven heeft ontvangen, en met eene gouden snijdoos vereerd is.

ROTTERDAM den 15 Julij.

De generaal *le Hardy de Beaulieu* en zijn zoon zitten te Brussel steeds gevangen
en wel buiten toegang. Dit is ook het geval met den heer *de Sourat*, die Dings-
dag door den regter ter instructie verhoord is geworden.

Zondag heeft men te Cortenberg den hoogleeraar *Adolf Roussel*, president van
de klab te Leuven, willen gevangen nemen. Hij zat in een postwagen met den
burgemeester van Leuven, den heer *de Neef*, toen een gendarme zich aan den
wagen vastoonde en hem uitnoodigde hem te volgen, ten einde, zoo hij voor-
gaf, de regering te komen spreken. De heer *Roussel* heeft hierop geantwoord,
dat hij de regering te Leuven wel spreken zou en is daarop doorgereiden. Tot
nog toe zou hij niet gearresteerd zijn.

Te Brussel hebben zich eenige jonge lieden vereenigd met oogmerk, om op de
publieke plaatsen en in de koffijhuizen de Franschen, die zich met de zaken
van België bemoeijen en zich daarover op eene onbetamelijke wijze uitlaten, tot
stilwijgen te noodzaken. Dit heeft reeds zeer goede gevolgen gehad, en meer
en meer blijkt het, dat de republikeinsche partij haren invloed verliest.

Te Antwerpen heeft de generaal *Tabor*, die het bevel in die provincie voert,
zaterdag op eene groote parade het besluit van het Congres bekend gemaakt.

Sedert eenige dagen zag men te Antwerpen een aantal vrouwen en kinderen
langs de straten loopen, onder het prevelen van gebeden. De militaire gouver-
neur heeft begrepen hieraan een einde te moeten maken en zondag avond eenige
patrouilles uitgezonden, welke die zamenscholingen hebben doen uiteengaan.

HAARLEM den 15 Julij.

De berichtte Brusselsche *Courier*, welke zeer wel gevoelt, dat België door het
aanvaarden van de Londensche voorstellen nog niet gered is, maar dat hetzelfde
nog met Holland zal moeten handelen, ten einde de zaken op eenen wenschelij-
ken voet te brengen, bevat thans een betoog, waarin men het wil doen voorko-
men, alsof alken Z. M. de Koning en het voormaals in België regerende stam-
huis de vijand der Belgen ware, en daarentegen tusschen de bewoners der voor-
malige Vereenigde Nederlanden en de Belgen eene volmaakte overeenstemming
heerschte. Het genoemde blad telt bij die gelegenheid de verhevene deugden
van die bewoners op, en maakt daarbij ook gewag van den rijkdom dezer lan-
den, ten betooge, dat het voor België ten hoogste wenschelijk is, om met Hol-
land banden van nauwe vriendschap aan te knoopen.

's HERTOGENBOSCH den 14 Julij.

Men verneemt, dat Z. M. de Koning eerlang binnen deze stad verwacht
wordt, vermoedelijk, om het leger en de vestingwerken in Noord-Brabant in
oogenschouw te nemen. Naar men zegt, zullen Z. K. H. de prins van *Oranje*
en zijne drie zonen Hoogstendzelven vergezellen.

Gedeputeerde Staten dezer provincie hebben, ten elude de vrijwillige leen-
ning zoo veel mogelijk te bevorderen en de mingeoede ingezetenen tegen de na-
deelen eener verplichte leening te dekken, de plaatselijke besturen uitgenoodigd,
om, voor zoo ver de gemeenten zulks zal toelaten, rentelooze gelden voor te
schieten aan de belastingsschuldigen, welke in de vrijwillige leening deel wenschen
te nemen, maar voor het oogenblik niet in staat zijn, om de 1ste en 2de
stortingen op te leggen, de belastingsschuldigen zullen daartegen de plaatselijke
besturen moeren magtigen, om de voor iedere storting af te geven receptissen te-
gen betaalschuldigen te verkopen. Het bedoelde voorschot zal bedragen 20 ten
honderd (betaalbaar in twee termijnen) van het bedrag der inschrijvingen al-
der

personen in de vrijwillige leening, op den voet van hetgeene zij in de gedwon-
gene leening zouden verschuldigd zijn.

U T R E C H T den 16 Julij.

Het volgend is een uittreksel van een brief uit Alphen, in Noord-Brabant,
3 uren zuid-oostelijk van Breda, onder dagteekening van den 10 Julij:

"Den 3 dezer bevonden wij ons (het 2de bataljon vrijwillige jagers) te Groot-
Zundert, en zouden juist bij den serjeant-majoor ons traktement ontvangen, toen
de torenwachter aankondigde, dat de Belgen, die te West-Wezel, Meerle en
Hoogstraten liggen, in aanmarsch waren. Nu dachten wij niet meer aan het ont-
vaagen van traktement, maar wel om traktement te gaan uitdeelen. Dadelijk
waren wij marschvaardig en trokken de blaauwkleuren te gewep, die echter met
eenige looden ballerjes, welke wij hen uit het geweer-toezonden, tevreden waren,
en oogenblikkelijk regts-om-keer maakten. — Gaarne hadden wij hen willen ver-
volgen, doch dat mocht niet.

"Den 5den werd de 1ste komp. van het 2de bataljon van Groot-Zundert
gedetacheerd, en nauwelijks hadden de Belgen zulks vernomen, of zij kwamen
in den nacht van den 7den aan dien kant op Hollandsch grondgebied, en plantten
aldaar een vrijheidsboom. Omstreeks half twee kwam eene patrouille van eenige
lansiers langs dien kant en bemerkte den fiver der vrije Belgen in het oprigten
van den dorren en verschrikkelijken vrijheidsboom, het zinnebeeld van onheil en
ellende, in plaats van ware vrijheid en geluk, men luisterde en vernam van de
muiters, dat te 2 uren de klokken in den omtrek (in de Belgische dorpen)
zouden geluid worden, en dat men Groot-Zundert zoude aanvallen. Snel vloog
een onzer lansiers naar het dorp, wekte den kolonel en een horenbleser, en
binnen 5 minuten stonden de 2de, 3de en 4de kompagnien jagers marschvaardig.
Doch eene patrouille van 9 lansiers was voldoende, om 35 à 40 gewapende
zonen van het dappere volk van den blinden Jacobijn *Rodenbach* te verdrijven.
Zij vloegen in de struiken, en van daar waagden zij het, om op onze lansiers
te vuren, die in weinige oogenblikken met hunne pallassen den vrijheidsboom
aan stukken hakten, waaraan de arme Belgen uren werk hadden gehad met
planten. Hun schieten hinderde onze lansiers niet, slechts een paard werd in
de bil gekwetst. — Kort daarop hoorde men dan ook bij de Belgen de
klokken luiden en de trommels roeren, en wij wachtten met ongeduld op
hunne aankomst; doch toen de helden vernamen, dat wij tot hunne ontvangst
gereed waren, kwamen zij niet opdagen, maar trokken geheel van de grenzen
terug.

"Den 9 Julij trokken wij langs de Belgische grenzen over Chaamdyk en
Chaaam naar Alphen; overal waren de Belgische wachten en posten ingetrokken,
een enkele, welken wij op onzen marsch zagen, vlugtte weg, ofschoon wij hem
geen leed zouden gedaan hebben. Het schijnt, dat zij voor de Hollandsche
jagers bevreemd zijn; deze behooren echter ook onder de zonen van de laffe
natie?

"In de omstreken van Gilzen liggen op dezen oogenblik vele duizenden
troepen gereed, om bewijzen van moed, trouw en vaderlandsleefde aan den dag
te leggen."

Berigten uit Helmond melden, dat aldaar eergisteren nacht, omstreeks 1 uur,
ongeveer 200 gewapende Belgen, van de kanten van Venrooy, waren binnen ge-
komen, die door het onophoudelijk vuren in en op de huizen, eene grooten
schrik onder de ingezetenen verspreidden en vervolgens in de woning van den
ontvanger der directe belastingen inbraken en eenige geconfiskeerde, aan Belgi-
sche sluikhandelaars toebehoorende goederen, ter waarde van f 10,000, welke
zich aldaar gedetineerd bevonden, hebben medegenomen, tot welk einde zij vier
ledige karren met zich voerden. Met houweelen hebben zij, behalve het huis
van den ontvanger, ook nog andere huizen open geloopt en de vensterbanken
aan stukken geslagen; ook het stadhuis heeft geleden door de baldadigheid van
dezen woesten hoop, waarbij zich verscheidene, voormaals tot de 13de afd. in-
fanterie behoord hebbende, doch, bij het ontstaan der onlusten, naar den veld
overgelopen lotelingen uit die stad zelve bevonden. Men was verwonderd,
dat bij deze strafbare schending van den wapenstilstand, op ons grondgebied,
geene grootere onheilen te betreuren zijn, hebbende de vrouw van den wach-
meester der te Helmond gestationeerde brigade *maréchaussées* het grootste
gevaar geloopt, om het slagtoffer van het op de huizen gemaakte gewoervuur
te worden, daar een dezer kogels haar eene ligte en onbeduidende wonde heeft
toegebragt. Tot nog toe is men in het onzekere, of de mateligen zich ook van
de stads kas hebben meester gemaakt, of anderszins de hiertegen gemelde goe-
deren hebben medegenomen. Na ongeveer een uur in de stad te hebben ver-
toefd, hebben zij die in aller tijl weder verlaten, zoodat reeds vóór de
terug gekeerd, toen een klein detachement Amsterdamsche schutters, uit Mildt,
en eenige kurassiers te Helmond aankwamen, om eene verkenning te doen en
zich van het voorgevallene te verzekeren.

Wanneer zullen toch eindelijk deze roovers gestraft worden?

Met het *Journal de la Haye*, met het Brusselsche dagblad *l'Emancipation*
en met vele anderen zoude men moeten besluiten, prins *Leopold kan*, zal en
mag die kroon niet aannemen, doch in weerwil van al dien tegenstand zal de
Vorst komen, zie hier wat men van Brussel, onder dagteekening van den 15
dezer, schrijft:

"Prins *Leopold* zal Zaterdag, den 16 Julij, Londen verlaten.
Hij zal den eersten nacht te Calais doorbrengen, den weg van Calais naar
Ostende volgen en den tweeden nacht aldaar verblijven
Van Ostende zal hij zich naar Brugge en naar Gent begeven, en den 3den
nacht in laatstgemelde stad doorbrengen.
Dingsdag, den 19 Julij, op den middag, zal hij zijne intrede in Brussel
doen.

"Z. M. zal van Belgische afgevaardigden en van den heer *Stokmar*, een zijner
voormalige aides-de-camp, vergezeld zijn.

"Prins *Leopold* zal niet één Engelschman, zelfs geen knecht, in België me-
debrengen; hij heeft alle zijne huisgezinnen pensioenen gegeven. De heer *Stok-
mar* voormeld zelf zal slechts weinige weken in België vertoeven.

"De equipagien van den Prins zijn reeds den 13den naar Ostende ingescheept.
Achtien den Koning toebehoorende paarden zullen heden te Ostende aan-
komen.

"De kommissie, belast met de toebereidselen tot den intogr des Konings bin-
nen Brussel, is gisteren vergaderd geweest. De Koning zal de Vlaamache poort
binnen komen en aan het koninklijk paleis afstappen. De *integratie* der inwij-
ding zal Donderdag op het Konings-Plein plaats hebben.

"De heer *Sauvage*, minister van binnenlandsche zaken, zal zich Zaterdag
naar Ostende begeven, ten einde de komst des Konings voor te bereiden. De
baron *d'Hoogvorst*, generalissimus van de burgerwachten des koninkrijks, zal zich
met zijnen staf, mede derwaarts begeven.

"Burgemeester en Schepenen van Brussel aan de ingezetenen dier stad.

"Medeburgers!

"Onze wenschen zijn vervuld.

"Prins *Leopold* van *Saksen-Koburg* heeft de kroon van België stellig aangenomen.
Bier acht dagen verloopen zullen zijn, zal Z. K. H. in ons midden wezen.
U deze tijding mede te deelen, is u tevens aankondigen, dat wij het einde
en het doel onzer roemrijke omwenteling bereikt hebben.

"Wij maken, onder den schepter van eenen constitutionelen Koning, einde-
lijk een vrij en onafhankelijk volk uit.

"Een nader bericht zal u den dag aankondigen, op welken de Prins zijne
plegtige intrede in de stad zal doen.

"Burgers! gij zult uwe pogingen bij die uwer regering voegen, om hem op
eene hem en onzer waardige wijze te ontvangen.

"Leve de Belgische natie! Leve Koning *Leopold*!

"Gegeven op het Stadhuis, den 14 Julij 1831.

De Burgemeester, ROUFFE.

Ter ordonnantie van denzelven,

De Secretaris, ZANNA.

— Een der vice-presidenten van het Congres, de heer *Destouvelles*, heeft
eene circulaire aan de afgevaardigden gezonden, bij welke hij hun de aanstaande
komst des Konings te Brussel aankondigt en hen tevens uitnoodigt, om zich
Zondag, den 17 dezer, des middags te 12 uren precies, in de vergaderzaal van
het Congres te bevinden; aangezien er, vóór de komst van Z. M., nog onder-
scheidene gewichtige besluiten moeten worden genomen."

Wij willen over de komst van prins *Leopold* in België liefst geene aanmerkingen
maken en zouden bijna gelooven, dat hij, gelijk een aanzienlijk persoon
heeft, met *Luxemburg* in zijnen adél zal komen. Het wijst zal zijn, de be-
doelingen van den prins nog niet te beoordeelen, dewijl deselve wellicht alreeds
aankende zijn, om een algemeen oorlog te voorkomen, en het beroerde Bel-
gië in rust te brengen.

Men leest in het *Journal de la Haye*, onder deszelfs *partikuliere Correspondentie*, het volgende: „Ooze Correspondent te Parijs deelt ons, in eenen brief van den 10. dezer, het volgende mede: Men schrijft ons uit New-York, van den 9 Junij: *Verwoesting van Fayetteville*. De plaats, waar Fayetteville in Noord-Carolina stond, verzoont niets meer, dan hoopen asch en puin. Een brand, die door niets gestuit heeft kunnen worden, heeft den 28 Mei ll. deze bloeiende stad geheel verteerd. Twee banken, verscheidene kerken, een paleis van justitie en ongeveer duizend huizen zijn eene prooi der vlammen geworden. In de voornaamste steden der Vereenigde Staten zijn intekeningen geopend, om onderstand te verleenen aan vijf- of zesduizend menschen, die thans zonder schuilplaats zijn. De naam van Lafayette, die deze stad droeg, vermeerdert nog de belangstelling, welke een zoo groot ongeluk inboezemt.

Buitengewone rechtszaak. In dit zelfde Noord-Carolina, graafschap Camden, zamelde een landbouwer, genaamd Gregory, granen in en vervoerde dezelve, in weerwil der verboden daartegen van den grijsaard Eason, die verpande eigenaar van dezen oogst te zijn. Op woorden volgt eene nadrukkelijke bedreiging, op de bedreiging een beslissende slag, en Gregory stort dood ter neder. De zoon van Eason, eenige getuige der misdaad, arresteert zijnen vader en brengt hem naar de gevangenis. Het proces wordt op zijne getuigenis gevoerd; Eason wordt voor de jury gebragt; zijn zoon bewijst de daad duidelijk; zijne getuigenis wordt aangenomen; de grijsaard wordt ter dood veroordeeld, en het vonnis zal uitgevoerd worden. Ziedaar een Vadermoord, in gevolge de wet.

Aan het volgende stuk, ons uit Rotterdam toegezonden, verleenen wij gaarne een plaats, omdat wij meenen op zulk een aangelegen onderwerp niet te veel te kranen terug komen:

INLICHTING WEGENS DE GELDHEFFING VOOR DEN BURGER.

Landgenooten!

Geen geld, geen Zwitsers! is een oud, maar waar spreekwoord, hetwelk daars uit voortvloeit, dat de Zwitsers zich tot Soldaten verhuurden, en, daar hierbij geene *Vaderlandsliefde*, maar wel het loon in aanmerking kwam, geene dienst verleenden. *Soldaten* daarvoor gereedelijke betaling te ontvangen. — Het was dus geene *geene Soldaten*. — Dit is nog heden het geval: Holland heeft wel zijne *Soldaten*, die niet om loon, maar uit liefde voor het Oude Vaderland, en voor Orde, Koning en Wet diehen en aan de grenzen staan, maar deze, die kunne betrekkingen ontruikt, kunnen niet voor alles zorgen. Wij hebben (en bij de bevolking van slechts derdehalf miljoen zielen, is het een treffend schouwspel) maar dan 100,000 weerbare mannen aan de grenzen staan, die zich aldaar grootendeels vrijwillig en meerendeels zonder zucht zelfs naar anders geoorloofde winst hebben geschaard; maar wie moet voor hunne kleeding, hun voedsel, wie voor de verdedigingsmiddelen, wie voor den kostbaren legertrios zorgen? — De Natie. Als onze zonen zich tot den heiligen strijd voor het behoud van het erfgoed der Vaders scharen, dan voegt het dengen, die belang bij het behoud van dit erfgoed hebben, die door ouderdom, betrekkingen, beroepszorgen verhindert worden zelve de wapens aan te gorden, de zonen, die dit voor hen doen, de kostbare middelen ter verdediging te schenken.

Dit is het, wat thans door den besten der Koningen, met overleg van de verstandhouders der Natie, wordt gevraagd. Sinds tien maanden worden onze grenzen bewaakt. — Half gedoopte binnen-vestingen zijn in wel versterkte grens-vestingen herschapen. — 100,000 man zijn gekleed en gewapend beter of zoo goed als het krijgsvolk van eenige andere Natie. — Een den vijand ontzag inboezemende legertrios versterkt de oorlogstoerusting, en — eene Vloot, zoo schoon als Holland aldaar den laatsten worstelstrijd met den Britschen Luipaard niet zag, is als doer betooovering voor het oog der Natie herrezen. — Wat is hier toe bijgebragt? — Hebt gij het al berekend, wat dit alles U heeft gekost? — Weinig of niets, en zeker oneindig minder, dan wanneer gij slechts eene maand een paar Fransche-Belgische plundersaars huisvesting hadt moeten verleenen.

Thans voor de eerstemaal wordt U eene opoffering van belang gevraagd, doch die opoffering is niets, wanneer gij kiest tusschen *vrijwillig* en *gedwongen*. — Wanneer gij op de roepstem des Koning zigt: ik geef! dan is uwe opoffering gering; wanneer gij wacht tot de Koning, door de wet gemagtigd, zegt: gij moet geven tot behoud van het algemeen, dan eerst wordt de opoffering grooter. — Wie is de Hollander, die gedwongen moet worden, om Hollander, dat is braaf, edelendekend en vrijgevig te zijn?

Het is dus het gemeen belang des Vaderlands, het is dat van uw eigen, dat van uwe kinderen, dat gij vrijwillig inschrijft: de volgende voorbeelden zullen u dit duidelijk aantoonen; raadpleegt dezelve wel en laat Europa getuige zijn van het verheven schouwspel, dat Oud-Nederland, zonder hulp van vreemden, legers kan schapen en vrij en ongedwongen millioenen schats kan en wil bijdragen tot de verdediging van het Vaderland, en tot instandhouding der deelen, die het Vaderland tot een geheel vereenigen.

Het eerste voordeel, dat er reeds is, tusschen de *vrijwillige* en *gedwongene* leening, is dit:

Vrijwillig: betaalt gij f 100 met f 95, en wel in vijf termijnen, als: 31 Julij f 10; 15 September f 20; 15 October f 20; 15 November 20; 31 December f 15.

Gedwongen, moet gij voor f 100 ook f 100 betalen, en wel in slechts drie termijnen, als: 1 Augustus f 33.50; 1 September f 33.50; 1 October f 33.

Of betaalt dus vijf gulden meerder, en hebt twee maanden minder tijd, en de betalingsom is dus iederen keer grooter.

Het tweede voordeel, dat er is tusschen de *vrijwillige* en *gedwongene* leening, is dit: voor de *vrijwillige* ontvangt gij een Staatspapier, dat 6 pCt rente geeft, voor de *gedwongene* een, dat slechts 4 pCt geeft.

Wanneer gij dus f 100 moet betalen en vrijwillig inschrijft, dan kunt gij, uw papier bewaardende, 240 Gulden's jaars interest ontvangen, tot zoo lang dat het Rijk U voor die f 100, die u let wel! slechts f 95 kosten, U f 100 terug geeft; wilt gij echter dit papier verkoopen, dan is dit f 80 à 81 waardig en gij verliest dus slechts f 14 of f 15. Betaalt gij echter die f 100 gedwongen, dan ontvangt gij slechts, als gij uw papier bewaart, vier Gulden's jaars aan interest, en wanneer gij uw papier wilt verkoopen, dan is het slechts f 53 à 54 waardig, en gij verliest dus f 46 à 47, terwijl gij bij de vrijwillige inschrijving slechts f 14 à 15 en dus f 32 minder, zegge *tweëndertig gulden minder* verliest.

Maar gij zult zeggen: ik zal het afzien; als de leening volkomt, dan heb ik er niet mede noodig, en komt dezelve niet wel, dan koop ik renversalen; — maar nu nu, ieder zoo denkt, dan zijt gij immers gefopt; want wacht maar.... Immers koopt gij renversalen, en komt de leening vol, dan zijt gij uw geld kwijt, zonder kans van het terug te vinden op beteren tijd. — Wacht gij met kopen, tot dat nu weet, dat de leening niet vol is, ei lieve! dan zullen de speculanten U voor f 100, f 95, f 90, ja misschien f 40 laten betalen, omdat dit nog altijd iets goedkoper pikt, dan de gedwongene betaling.

Maar zult gij zeggen: ik heb geen geld; ja, maar gij hebt toch geldswaarde; in de jaren 1795, 96, 97, 98 en 99, rampzaliger-gedachtenis! hebt gij wel zilver moeten opbrengen en verpanden, en wie is er, die thans niet liever zijn bestien schat geeft, dan in dien tijd van tweedragt en revolutionaire rampen? buitendien, om f 100 in vijf maanden te betalen, is zulk eene groote som niet; ik weet wel, dat er zijn, die meer dan f 100 moeten betalen en dat dit bij sommigen duizenden kan belooopen; doch niemand wordt aangeslagen, dan naar zijnen uiterlijken stand in de maatschappij, en hij, die dus f 200, 300, f 400, ja f 1000 moet betalen, heeft ook zeker meerdere hulpbronnen. — Kom aan! gesteld dat ik f 1000 moet betalen, wat heb ik dan noodig, als ik vrijwillig inschrijf?

den 31 Julij f 100 — ik verkoop dit papier voor 80 pCt. en verlies dus f 20.
— 15 Sept. „ 200 „ „ „ „ „ „ „ „ 40.
— 15 Oct. „ 200 „ „ „ „ „ „ „ „ 40.
— 15 Nov. „ 200 „ „ „ „ „ „ „ „ 40.
— 31 Dec. „ 250 „ „ „ „ „ „ „ „ 50.

f 190.

dat is nu op zijn allernadeeligst gerekend, en wie is er dan, die zoo ruim woont, zooveel dienstboden houdt, dat hij in de termen van eenen aanslag van f 1000 valt, die niet f 190 in vijf maanden tijds kan en wil bijpassen, vooral als hij berekent, dat hij anders geveer loopt, op dezelfde som f 470 te verliezen.

Buitendien zijn er, door de bekende spaarzaamheid van onzen landsard, velen, die reeds effecten hebben, waarvan zij interest trekken; hoe gemakkelijk valt het den niet, om, zonder merkbaar verlies, het Vaderland van dienst te zijn, en zich zelve voor groote schade te dekken! B. V.:

Ik heb een Certificaat Werkelijke Schuld van 2½ gr. f 1000, dit verkoopende, ontvang ik f 375, ik verlies hierdoor 2½ jaars f 25 aan interest — maar ik schrijf in voor f 400, dat kost mij f 380, ik pas dus slechts f 5 bij, daarvoor ontvang ik 200 renversalen, dat ik er f 400 belasting mede dekken kan, en ik ontvang een papier op den Staat, dat mij 6 pCt. geeft en waardoor ik 5 jaars

f 24 interest ontvang voor vijf gulden in eens, en voor eenen enkelen gulden 5 jaars verlies waarborg ik mij eene betaling van vierhonderd gulden. — Het is immers kinderachtig en kleingeestig zich er nog over te bedenken.

Het eenigste, wat er nog zijn kan, is, dat gij geen f 100 zult behoeven te betalen; waarschijnlijk is het, dat, wanneer in géval van gedwongene heffing gij slechts f 50 moet betalen, gij het voor f 20 zult kunnen afkopen; maar waarom f 20 betaald, als gij slechts f 7 behoeft te verliezen? Vraag uwen buurman en schrijf een van beiden voor f 100 in, en verzoek renversalen van f 10 het stuk; neem ieder vijf stuks, betaal daarmede, als het noodig wordt, uwe belasting, verkoop het rentegevend papier, en als gij dan met uw beiden het verschil bijpast, dan zal het u de man f 6-50 à f 7 kosten en daarmede hebt gij dan f 50 belasting betaald en het Vaderland eene dienst gedaan, en hieldt gij al eens een renversaal van f 10 over, dan kunt gij daarmede voor goedkopen prijs een ander verplichten, of hetzelfde voor mogelijke herbelasting bewaren.

Herbelasting? vraagt gij. Ja, zie daar nog een der nadeelen, wanneer gij niet inteekeent. — Als de vrijwillige leening vol komt, dan komt er geene belasting en geene herbelasting, en gij weet dus zeker, wat het u kost; maar moet de heffing gedwongen geschieden, dan is er kans, dat gij, na uwen aanslag betaald te hebben, na verloop van eene maand weder eene Suppletie moet betalen, omdat de eene verminderd is, ten gevolge reclame van te hoogen aanslag, en de andere, een nalatige betaler, geene bezitting genoeg heeft, om er de schuld op te kunnen verhalen. — Hoe verkieslijk is het dan, om niet alleen te zeggen: ik schrijf vrijwillig in, maar zelfs om, wanneer men ziet, wat zijnen aanslag bedraagt, liever nog iets hooger in te schrijven, ten einde zich voor alle nadeelen te waarborgen.

Handel dus zoo als gij als deugdzaam Vaderlander, als braaf huisvader doen moet. — Ik weet wel, dat er enkelen zijn zullen, (aan welken heerlijken boom wast niet een enkele wanoogetlijke vrucht?) die uit verkeerde begrippen, uit zucht tot tegenwerking, niets tot het groote doel willen bijdragen, en waaronder er misschien zullen zijn, die, wanneer er (uwe vaderlandsliefde verhoede het!) eene gedwongene heffing komt, zich geen valschen eed zullen schamen, om zich van hooge betalingen te vrijwaren en den last op eens anders schouders te werpen; doch juist om de heilsche plannen van dit, Goddank! niet groot getal onrustzoekers te verijdelen, moet gij alle uwe krachten inspannen. — Heerlijk toch is het loon, als, na het herstel der rust en vrede, gij het bewustzijn ronddraagt, dat gij medewerker waart ten goede in tijd van nood; de zegen, die alden in huisgezin moét ontvangen, zal U dubbel genot verschaffen; terwijl de tegenwerker of meideedige bij den minsten tegenspoed wanen zal de straffende hand der Voorzienigheid te zien, en alsdan met dubbele kwelling het schandelijk gevoel zijns misdrijs zal moeten verduren.

Wie Land en Koning helpt, gaat voor zijne Kinderen Zegen!

AANTEKENINGEN VAN DEN OUDEN HERDER VAN 'TVEEN.

Onlangs las men in een onzer dagbladen, dat Franschen zich naar Pruisen hadden begeven, ten einde den staat van het schoolwezen in dat Koninkrijk te onderzoeken. Dit verschijnsel is even heilvoorspellend voor Frankrijk, als vereend voor Pruisen.

Het is wereldkundig — edele Franschen hebben het zelve erkend — dat de volkscholen in Frankrijk zich in den treurigsten toestand bevinden, en geheel het onderwijs er deerlijk achteruit, ja verwaarloosd is. Wie list niet op het berrigt, door een Fransch dagblad van Januarij 1828 medegedeeld, dat van zes millioenen voor onderwijs vatbare kinderen slechts het een vierde gedeelte werkelijk onderrigt ontving! Wie kan er zonder verontwaardiging aan denken, dat eene Natie van meer dan dertig millioenen menschen, bij uitstek vatbaar voor geestbeschaving, slechts voor de helft de noodzakelijke aller kunsten, het lezen, geleerd heeft!

Heertogten, wapenkreten en triomfliederen hielden vóór het jaar 1814 waarschijnlijk de Natie te veel bezig, om de zaak van het onderwijs met de vereischte zorg te behartigen. Kruidmagazijnen en arsenalen lieten nauwelijks plaats voor volkscholen over. Na het gemelde jaar, vooral na de wederkeering des vredes in 1815, was er te veel werk, om de zaken weder op den goeden ouden voet en in den lieven ouden vorm te brengen, dan dat er tijd en lust overgeschoten zoude zijn, om aan het volksonderwijs met ernst te denken: kloosters en kapellen lieten voor scholen geene ruimte over. In de laatste jaren werden de uitzigten niet gunstiger. In de Jezuïten-school te Freiburg in Zwitserland — den donkersten hoek in het land der vrijheid — werden de zonen der oud-adellijke families opgevoed. En ofschoon de oude banwet tegen de zwarte broederschaar nog niet herroepen, en de wettelijke herstelling van dezelve nog niet beproefd was, erkende en regvaardigde evenwel de heer Frayssinous openlijk derzelver aanwezig in Frankrijk. De herstelling dezer orde en der geheele vroeger bestaande geestelijke overheersching was misschien een gedeelte van de zegenpraal, die de Aartsbisschop van Parijs, de heer St. Julien, op het feest der overwinning van Algiers, voor de deur der hoofdkerk aan Koning Karel voorspelde, toen hij dien Monarch profetisch te gemoet voerde: „Sire! un triomphe plus doux et plus éclatant est réservé à votre Majesté.”

Wat zoude er van het Fransche volk geworden zijn, zoo de bedoelde zegenpraal behaald, en het doel eener licht-schuwe domperpartij, aan welke Karel X — langs den natuurlijken weg tot den hoogsten trap van devotie opgeklommen — ten speelbal verstrekte, bereikt ware? Duisternis zoude het schoone land en donkerheid deszelfs bevolking bedekt hebben, en in dien Egyptisch duisternen volksnacht zoude geen enkele lichtstraal op regentenpligt en volksrecht gevallen, maar het welbehagen der Congregatie — gelijk weleer dat der Inquisitie voor Philips II van Spanje — de enigste beperking van 's Vorsten magten willekeur geworden zijn.

Wat Frankrijk, waar van de grondbeginselen der ingeslovene, zich op allerlei wijze vermomende en, als de chameleon, van kleur veranderende vrienden der volksverduistering en domheid, ernstig bedacht is op onderwijskundige inrigtingen, ook ten behoeve der lagere volksklassen; dat het te dien einde het oog slaat op instellingen, waarvan de uitkomsten en uitwerkselen niet slechts gegist, maar als daadzaken der onderwinning gekend kunnen worden, — dat zijn voorrekenen van den dag des heils voor het volk, dat in de duisternis zat, en van de zakkenspreking van millioenen verstandelijk en zedelijk verlorene kinderen.

Het is altijd vereend voor een volk, dat vreemden deszelfs instellingen met hunne opmerksaamheid verwaardigen, ten einde het eene of andere daarvan, gewijzigd naar tijds omstandigheden en volksaard, over te nemen of na te volgen. Hoe gevoelden wij Nederlanders ons vereerd, toen voor omstreeks twintig jaren twee afgevaardigden der toenmalige Fransche regering, de heeren Noël en Cuvier, onze scholen en onderwijskundige inrigtingen kwamen bezoeken en aan dezelve — vooral in Groningen en Drenthe — den grootsten lof toezwaaiden!

Aan Pruisen valt thans die eer te beurt, en, gelijk ieder, die deszelfs schoolwezen kent en weet te schatten, moet toestemmen, dat het hoogste regt. In dat land toch is de zaak van het onderwijs even doelmatig ingerigt als krachtig bevorderd. Het eerste zal de zaakkundige gaarne erkennen, wanneer hij vernemmer, 1°. dat de onderscheidene scholen daar te lande in zoodanige betrekking gebragt zijn, dat zich de hoogere aan de lagere aansluiten, en de laatste de voorhoven der eerste zijn;

2°. dat er het lager onderwijs, zoo veel mogelijk, in verband gebragt is met de plaatselijke takken van nijverheid, b. v. op de dorpen met land- en tuinbouw, enz.;

3°. dat er op geheel het onderwijs het schoone en waarachtige bagel der volmaakbaarheid wordt toegepast, en dus *stijfstand* — die elders schijnt plaats te hebben — verhoed wordt.

Op het belang dezer kenmerkende bijzonderheden, die het besluit der Franschen, om Pruisens schoolwezen te onderzoeken, volkomen regvaardigen, kom ik bij volgende aantekeningen wel eens terug; om nu nog door opgave van een paar daadzaken het boven ter nedergeschrevene, aangaande de krachtige bevordering van de zaak des onderrichts zoo in geheel het gemelde land als in eenen enkele stad van hetzelfde, te staven.

Pruissen telt, gelijk bekend is, tien millioenen inwoners en heeft 20,000 scholen; derhalve voor elke 500 inwoners eene school. De uitgaven ten behoeve dezer scholen bedragen jaarlijks omstreeks 2,350,000 Thalers of 4,230,000 gulden Nederl. Wanneer men, dankbaar voor het goede, dat men in zijn eigen land aantreft, niet blind is voor het goede of... dat men elders vindt, dan zal men aan Pruisen den lof der staatshuishoudkundige wijsheid niet kunnen weigeren, daar het daadzakelijk en proefondervindelijk gebleken is, dat de som, aan het volksonderwijs besteed, eene rente van honderd ten honderd opbrengt; ongerekend nog de aanwinst in Gods-domeinen en prijshoudende schatkist-bezittingen, die den onvergankelijken rijkdom eener natie uitmaken.

In sommige steden der Pruisische staten wordt buitengewoon veel aan het schoolonderwijs opgeofferd. Zoo werd b. v. te Maagdenburg, eene stad van omstreeks 34,000 inwoners, in zes jaren tijds de som van 43,718 Thalers of 78,692 gulden, Nederl. tot aankoop van nieuwe schoolgebouwen besteed. De kosten van het schoolwezen beliepen in 1825 daar ter stede omstreeks 30,000

1. *Chlorophyll a* and *Chlorophyll b* were determined by the method of Lichtenthaler and Sponholz (1980). The total chlorophyll content was determined by the method of Arar and Munk (1985). The carotenoid content was determined by the method of Lichtenthaler and Sponholz (1980). The total carotenoid content was determined by the method of Lichtenthaler and Sponholz (1980). The total carotenoid content was determined by the method of Lichtenthaler and Sponholz (1980).